

URBACT – Věstník

Prosinec 2010

#11

Connecting cities
Building successes

AKTUALITY - URBACTu

Řízení využívání půdy na úrovni měst, klíč k udržitelným městům.

Plodné diskuze na výroční konferenci URBACT v roce 2010.

Veřejná diskuze o budoucnosti Evropské politiky soudržnosti (kohezní politiky).

PODROBNĚ: Řízení využívání půdy na úrovni měst, klíč k udržitelným městům.

Řízení rozšiřování měst, uvolnění potenciálu bývalých průmyslových areálů a vytvoření

konkurenceschopného přitažlivého prostředí, které je příznivé pro rozvoj společenství, bylo cílem projektu [LUMASEC](#) v rámci programu [URBACT](#), zaměřeného na řízení využívání půdy pro udržitelná evropská města.

Prostřednictvím výměny zkušeností a vzdělávání zajistili [partneři](#) projektu (Baia Mare, Bristol, Bytom, Kavala, Agentura pro plánování se sídlem v oblasti Saint-Etienne / Epures, CERTU, Lublaňská univerzita a hlavní partner Technologický institut v Karlsruhe) správné pochopení praktické implementace a řízení udržitelného využívání půdy. Výsledky a závěry projektu jsou obsaženy v [závěrečné příručce](#) „Řízení udržitelného využívání půdy v Evropě – strategie a nástroje pro rozhodovací orgány“.

Klíčová úloha měst v rámci boje s globálním oteplováním

Udržitelný rozvoj nelze zajistit pouze na základě využívání čistých nebo zelených technologií. Města mají významný dopad na globální oteplování, řízení přírodních zdrojů a využívání půdy. Většina evropských měst čelí překotnému rozšiřování městských oblastí, jakož i hospodářským a technickým obtížím při rekultivaci bývalých průmyslových areálů. Tato města hledají alternativní prostředky pro snížení závislosti na automobilech a zajištění spravedlivého

přístupu k cenově dostupnému bydlení, oblastem zaměstnanosti a volnočasovým činnostem pro své obyvatele. Musí proto navrhnout a provést nová opatření a politiky zaměřené na rozvoj udržitelného bydlení a udržitelného způsobu života.

Udržitelný rozvoj je závislý na úspěšném řízení využívání půdy

Podle „Lipské charty o udržitelných evropských městech“ přijaté v květnu 2007 evropskými ministry pro urbánní rozvoj by nové přístupy udržitelného rozvoje měly být založeny na „nástrojích plánování zaměřených na provádění“ a měly by vést k silné mobilizaci a koordinaci veřejných (víceúrovňových) a soukromých subjektů podílejících se na rozvoji měst. Dokumenty pro plánování by měly definovat „konzistentní rozvojové cíle pro městskou oblast a vypracovat vizi pro město“. Měly by rovněž koordinovat různé městské čtvrti, odvětvové a technické plány a politiky a využívání veřejných a soukromých fondů a měly by být prováděny na místní a regionální úrovni, přičemž by měly zahrnovat všechny zúčastněné strany. Kromě toho však uskutečnění vize budoucnosti města závisí na prostorovém uspořádání dobře umístěných a cenově dostupných oblastí, veřejných prostor, příslušenství, infrastruktury, činností či domů, a je tedy závislé na řízení využívání půdy.

Aby bylo udržitelné řízení využívání půdy úspěšné, mělo by být rozvíjeno na městské úrovni

Projekt LUMASEC jako síť soukromých a veřejných subjektů, které jsou tvůrci politik, rozvinul strategie udržitelného řízení využívání půdy pro evropská města. Tyto

strategie jsou představeny v konečném výstupu projektu – příručce, která obsahuje praktické informace o různých systémech řízení využívání půdy v Evropě a poskytuje nástroje k zajištění udržitelného řízení využívání půdy.

Tato příručka umožňuje lepší analýzu místních podmínek a rozvíjí různé návrhy na vypracování a provádění politik zaměřených na využívání půdy jednotlivými městy. Příručka uvádí evropské trendy v oblasti řízení využívání půdy, po nichž následuje přehled konkrétních témat: potřeba integrované činnosti, územní modely, záležitosti týkající se správy a kapacit. Dále představuje problematiku integrovaného přístupu k řízení využívání půdy a místní akční plány vypracované pěti zúčastněnými městy.

Zkušenosti měst, která se zúčastnila projektu, prokázaly, že úspěšné řízení udržitelného využívání půdy musí brát v úvahu městskou oblast jako celek, aby se zabránilo rozdílům mezi jádrem města/měst a okolními komunitami a ztrátě konkurenceschopnosti metropolitní oblasti. K překonání rozdílných přístupů ke správě je stěžejním prvkem v rámci řízení udržitelného využívání půdy účast veřejné správy různých komunit a různých zúčastněných subjektů, jako je například veřejný sektor.

Pro více informací:

- [Příručka LUMASEC](#) – internetová stránka programu URBACT
- Místní akční plány: [Baia Mare](#), [Bristol](#), [Bytom](#), [Kavala](#), [Saint Etienne](#) - internetová stránka URBACT
- Rozhovory s partnerskými městy: [Baia Mare](#), [Bytom](#), [Bristol](#), [Kavala](#), [Saint Etienne](#) – internetová stránka programu URBACT

REPORTÁŽ: **Plodné diskuse na výroční konferenci programu URBACT v roce 2010!**

Předmětem výroční konference programu URBACT v roce 2010 byly záležitosti jako hospodářský pokles, městská obnova, sociální bydlení v bývalé věznicích, evropská akulturace, cyklo-festival, účast soukromého sektoru a další témata. Konference, na níž se sešlo 360 účastníků, byla bohatá na diskuse a nápady. Pro ty, kteří se nemohli konference zúčastnit kvůli špatnému počasí – i pro ostatní – uveřejňujeme výťah z diskuse, která proběhla v Lutychu (Belgie).

Johannes HAHN, evropský komisař pro evropskou politiku

„Reforma regionální politiky, která bude zahájena v roce 2014, může být pro města příležitostí. Musíme splnit normy týkající se účinnosti; daňoví poplatníci bedlivě sledují naše kroky, a to zejména v době krize. Potřebujeme konkrétní projekty a výsledky.“

„Musíme zahájit velmi obsáhlou diskusi o vizi městského modelu tohoto století. Je také třeba, aby se evropská města otevřela městům v Africe, Asii, Jižní Americe a v jiných částech světa.“

„V rámci programu URBACT bylo dosaženo působivých výsledků. Chtěli bychom vám poděkovat za vaše nasazení a nadšení. Odvedli jste příkladnou práci. Program URBACT je klíčovým nástrojem, který potřebujeme využívat ve větší míře s cílem nalézt efektivní řešení, jež se budou šířit do všech evropských regionů.“

Projev komisaře Hahna v němčině můžete sledovat na [videokanálu programu URBACT](#).

Josef POSTRÁNECKÝ, monitorovací výbor URBACT

„Malý program s velkými ambicemi“

„V rámci programu URBACT spolupracuje v současnosti 277 partnerů. Programu se účastní dvě třetiny evropských hlavních měst.“

Nicméně většinu partnerů představují malá a středně velká města, a to je jednou ze silných stránek programu URBACT.“

Projev pana Postráneckého přednesený v angličtině při příležitosti zahájení plenárního zasedání můžete sledovat na [videokanálu programu URBACT](#).

URBACT Café: živé diskuse na podporu pokroku v rámci programu URBACT!

Účastníci se podle jazyků nebo zemí shromáždili u 34 stolů a odpověděli na tři otázky týkající se programu URBACT s cílem vypracovat třetí a závěrečnou výzvu k předkládání návrhů.

„Program URBACT umožňuje evropskou akulturaci lidí, kteří se jej účastní. To je významný výsledek zejména v zemích, jako je Francie a Spojené království, které se příliš nezajímají o dění za svými hranicemi. Díky programu URBACT lze skutečně pozorovat vývoj v této oblasti.“

Podnikatelský inkubátor v bývalé věznici: Florencie, Itálie, příspěvek Claudia FANTONIHO

„V letech 1832 až 1983 bylo zařízení „Le Murate“ ve Florencii

věznicí pro muže, která se nacházela v historickém jádru města. V roce 1983 byla věznice přemístěna na okraj města a v roce 1998 se městská rada Florencie rozhodla bývalou věznici rekonstruovat, přičemž zvažovala alternativní řešení a kombinaci funkcí (bytová, sociální, obchodní, řídicí atd.).“

„Od roku 2002 bylo v zařízení Le Murate zřízeno 73 sociálních bytů, což je v Itálii jedinečný projekt.“

„Současná fáze obnovy se zaměřuje především na kulturní akce a integraci v městském prostředí:

- Literární kavárna.
- SUC (Urban Contemporary Spaces) – laboratoř zaměřená na soudobou kulturu
- Prostor 2.0 pro disidenty: efektivní virtuální blog pro politické aktivisty, kteří žijí v zemích, kde neexistuje svoboda slova, a kteří využívají blog ke zveřejnění svých názorů.
- Podnikatelský inkubátor pro kulturní statky.
- Silniční spojení mezi Le Murate a Largo Annigoni“.

Pan FANTONI se zúčastnil semináře „Od izolace k integraci: přeměna vězení jako motor obnovy historických městských center“.

„Používání jízdního kola musí být sexy“ Dr. Wolfgang FISCHER, Univerzita v Grazu, Rakousko

„Chůze či jízda na kole místo používání automobilu znamená významný osobní

užitek: zdraví, úspory nákladů, hrdost. Ten je pro lidi přesvědčivější než obecný společný prospěch jako čistější vzduch, méně velkorysý zdravotní systém, více peněz na infrastrukturu atd.“

„Můžeme občany motivovat prostřednictvím kampaní jako:

- udílení ceny cyklistovi měsíce
- trh pro výměnu jízdních kol
- podpora rozvoje držáků kol
- svátek jízdních kol
- sbírání najetých kilometrů společně s prospěšnou akcí
- politici doprovázející děti na jízdních kolech atd“.

Dr. Wolfgang FISCHER se zúčastnil semináře „Omezení uhlíkové stopy: změna myšlení, změna životního stylu“

Na viděnou na konci srpna 2011 v Polsku při příležitosti konání letní univerzity programu URBACT!

Pro více informací:

- [Videa z výroční konference programu URBACT](#)- videokanal programu URBACT na Dailymotion
- Zprávy ze seminářů – internetová stránka programu URBACT (brzy k dispozici)

NOVINKY

Veřejná diskuze o budoucnosti Evropské politiky soudržnosti

Každé tři roky Evropská unie zveřejňuje zprávu o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, která obsahuje podrobné informace o pokroku v těchto oblastech a o přispění EU, vnitrostátních a regionálních vlád k tomuto výsledku. [Pátá kohezní zpráva](#) byla právě zveřejněna. Tento dokument ukazuje, že politika soudržnosti EU významným způsobem přispěla k růstu a prosperitě a vyváženému rozvoji v celé Unii. Nicméně vzhledem k zásadním změnám v hospodářské a sociální oblasti, k nimž došlo v posledních letech, musí nyní tato politika čelit novým výzvám.

Navzdory výsledkům, kterých bylo dosud dosaženo prostřednictvím přímých investic a nepřímých obchodních přínosů, výrazné hospodářské rozdíly mezi jednotlivými regiony přetrvávají. Zpráva odhaluje významné regionální rozdíly v oblastech, jako je produktivita, míra dětské úmrtnosti a ohrožení klimatickými změnami. Na základě zkušeností ze současného a předchozího programového období, jakož i na základě diskusí s řadou zúčastněných stran, zpráva předkládá řadu návrhů na reformu politiky.

Hospodářská a finanční krize zdůraznily potřebu politiky, která investuje do konkurenceschopnosti všech regionů, jakož i nezbytnost zachování podpory rozvoje v

zaostávajících regionech. Na základě širšího přezkumu celkových výdajů EU zpráva zdůrazňuje, že budoucí financování by se mělo zaměřit na omezený počet priorit v souladu s cíli stanovenými ve strategii Evropa 2020 pro dosažení „inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění“.

Uveřejněním této zprávy se zahajuje proces konzultace veřejnosti, který bude **ukončen dne 31. ledna**. Všechny zúčastněné strany se vyzývají, aby předložily svá stanoviska k různým otázkám obsaženým v závěrech 5. zprávy o soudržnosti [on-line](#).

Pro více informací:

- [Závěry Páté kohezní zprávy- PDF](#)
- [Konzultace o závěrech páté zprávy o hospodářské a sociální soudržnosti](#) – internetová stránka Evropské komise